

**COMMISSIE VOOR GESCHILLEN MEDEZEGGENSCHAP
VOOR HET PROTESTANTS CHRISTELIJK ONDERWIJS**

279/07

Reglements geschil

Het geschil spitst zich toe op artikel 20, derde lid, van het voorstel.

Aanvankelijk luidde deze bepaling als volgt: 'Het bevoegd gezag kan omtrent het in de vergadering behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan de raad zijn of worden voorgelegd geheimhouding opleggen.'

Mede naar aanleiding van de reactie van de medezeggenschapsraad heeft het bestuur de onderhavige bepaling gewijzigd. De uiteindelijk voorgestelde tekst is overgenomen uit het modelreglement vanuit het infopunt WMS van de gezamenlijke onderwijsorganisaties en luidt als volgt: 'De leden van de medezeggenschapsraad zijn verplicht tot geheimhouding van alle zaken die zij in hun hoedanigheid vernemen, ten aanzien waarvan het bevoegd gezag dan wel de medezeggenschapsraad hun geheimhouding heeft opgelegd of waarvan zij, in verband met opgelegde geheimhouding, het vertrouwelijke karakter moeten begrijpen. Het voornemen om geheimhouding op te leggen wordt zoveel mogelijk vóór de behandeling van de betrokken aangelegenheid meegedeeld.'

Vervolgens wordt in lid vier bepaald dat degene die de geheimhouding, zoals bedoeld in het derde lid, oplegt, daarbij tevens meedeelt welke schriftelijke of mondelinge verstrekte gegevens onder de geheimhouding vallen en hoelang deze dient te duren, alsmede of er personen zijn ten aanzien van wie de geheimhouding niet in acht hoeft te worden genomen. De medezeggenschapsraad is van mening dat de zinsnede 'zoveel mogelijk' in artikel 20, derde lid, geschrapt moet worden, omdat een vraag om geheimhouding nimmer achteraf gesteld kan worden. Het schrappen van deze zinsnede schept volstrekte duidelijkheid over de procesafspraken rondom geheimhouding.

De keuze van het bestuur 'het voornemen om geheimhouding op te leggen zoveel mogelijk voor de behandeling van de betrokken aangelegenheid mee te delen' is naar het oordeel van de Commissie niet kennelijk onredelijk. Daarbij is acht geslagen op het feit, dat het voorgestelde in artikel 20, derde lid, tevens inhoudt dat de medezeggenschapsraad onder omstandigheden moet begrijpen dat kennis van een onderwerp een geheimhoudingsplicht met zich kan meebrengen. Dit laatste zal evenmin altijd vooraf duidelijk zijn. Tevens is acht geslagen op het feit dat het bestuur heeft verklaard dat uitgangspunt zal zijn dat geheimhouding vooraf wordt gevraagd. E Commissie concludeert dat het bestuur in redelijkheid tot dit besluit heeft kunnen komen.

De Commissie voor Geschillen Medezeggenschap voor het Protestants Christelijk Onderwijs (hierna aangeduid als de Commissie), ingesteld krachtens artikel 18 van de Wet medezeggenschap onderwijs 1992 (hierna aangeduid als WMO 1992)

inzake het geschil tussen

het College van Bestuur van de Stichting Christelijk Primair Onderwijs V te Z
(hierna aangeduid als het bestuur)

en

de medezeggenschapsraad van de christelijke basisschool A te Z

(hierna aangeduid als de medezeggenschapsraad)

Het bestuur is het bevoegd gezag van de school.

De school is aangesloten bij de Commissie, zodat deze bevoegd is het geschil in behandeling te nemen.

Procesverloop:

Het bestuur heeft bij schrijven van 4 juli 2007 de Commissie verzocht uitspraak te doen in een reglementsgeschil met de medezeggenschapsraad.

Het bestuur heeft bij brief van 20 augustus 2007 aanvullende informatie aan de Commissie doen toekomen.

De medezeggenschapsraad heeft op 13 september 2007 de Commissie desgevraagd telefonisch meegedeeld geen verweerschrift te zullen indienen omdat in de door het bestuur toegezonden informatie het standpunt van de medezeggenschapsraad voldoende tot uitdrukking is gebracht.

Het bestuur heeft bij brief van 25 oktober 2007 nadere informatie aan de Commissie doen toekomen.

Op 6 november 2007 heeft de Commissie nadere informatie van de medezeggenschapsraad ontvangen.

De Commissie heeft in overleg met partijen besloten het geschil schriftelijk te behandelen.

Feiten:

Op grond van de stukken gaat de Commissie uit van de volgende vaststaande feiten.

Het bestuur heeft begin april 2007 een voorstel voor een nieuw medezeggenschapsreglement op grond van de op 1 januari 2007 in werking getreden Wet medezeggenschap op scholen (WMS) aan de vijftien medezeggenschapsraden van de onder zijn bestuur staande scholen voorgelegd.

De medezeggenschapsraad van de basisschool A heeft bij e-mail van 1 juli 2007 het bestuur meegedeeld niet in te stemmen met het voorgestelde medezeggenschapsreglement.

Twaalf medezeggenschapsraden hebben instemming verleend en het bestuur verwacht dat twee medezeggenschapsraden alsnog zullen instemmen met het voorgestelde medezeggenschapsreglement.

Het onderhavige geschil spitst zich toe op artikel 20, derde lid, van het voorstel.

Aanvankelijk luidde deze bepaling als volgt: 'Het bevoegd gezag kan omtrent het in de vergadering behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan de raad zijn of worden voorgelegd geheimhouding opleggen.'

Mede naar aanleiding van de reactie van de medezeggenschapsraad heeft het bestuur de onderhavige bepaling gewijzigd. De uiteindelijk voorgestelde tekst is overgenomen uit het modelreglement vanuit het infopunt WMS van de gezamenlijke onderwijsorganisaties en luidt als volgt: 'De leden van de medezeggenschapsraad zijn verplicht tot geheimhouding van alle zaken die zij in hun hoedanigheid vernemen, ten aanzien waarvan het bevoegd gezag dan wel de

medezeggenschapsraad hun geheimhouding heeft opgelegd of waarvan zij, in verband met opgelegde geheimhouding, het vertrouwelijke karakter moeten begrijpen. Het voornemen om geheimhouding op te leggen wordt zoveel mogelijk vóór de behandeling van de betrokken aangelegenheid meegedeeld.’.

Vervolgens wordt in lid vier bepaald dat degene die de geheimhouding, zoals bedoeld in het derde lid, oplegt, daarbij tevens meedeelt welke schriftelijke of mondelinge verstrekte gegevens onder de geheimhouding vallen en hoelang deze dient te duren, alsmede of er personen zijn ten aanzien van wie de geheimhouding niet in acht behoeft te worden genomen.

Tussen bestuur en medezeggenschapsraad heeft geen mondeling overleg plaatsgevonden over het verschil van mening over artikel 20. Standpunten zijn via de e-mail gewisseld. De Commissie heeft de mailwisseling tussen 14 mei en 1 juli 2007 van partijen ontvangen. Eventuele mailwisseling van vóór 14 mei 2007 hadden partijen niet meer beschikbaar.

Standpunt van het bestuur:

Het is beslist niet de bedoeling van het bestuur steeds achteraf geheimhouding te vragen aan een medezeggenschapsraad. Ook het bestuur is van mening dat geheimhouding vooraf gemeld dient te worden aan de medezeggenschapsraad. Het bestuur is van mening dat het opnemen van de woorden ‘zo veel mogelijk’ in artikel 20, derde lid, van het medezeggenschapsreglement getuigt van de intentie van het bestuur en de directies om deze basishouding in geval van geheimhouding zorgvuldig aan te nemen. Het voorkomt bovendien oneigenlijk gebruik van dit artikel in precaire situaties waarin heel zorgvuldig moet worden gehandeld, bijvoorbeeld in crisissituaties. Zo wordt dan voorkomen dat een lid van de medezeggenschapsraad zich kan beroepen op het feit dat het niet vooraf geheim is verklaard, terwijl hij of zij had kunnen weten dat dit vraagt om geheimhouding. In artikel 20 wordt recht gedaan aan de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (vooraf duidelijk geheimhouding aangeven) en tevens een beroep gedaan op het gezond verstand van de leden van de medezeggenschapsraad (betrachten van geheimhouding over alle zaken waarvan je kunt vermoeden dat geheimhouding gewenst is).

Het bestuur appelleert in zijn hele beleid aan de professionele houding van de medewerkers die hun verantwoordelijkheid nemen en verantwoording afleggen. Ook van ouders in de medezeggenschapsraad verwacht het bestuur deze houding. Naar de mening van het bestuur strookt het voorgelegde reglement met deze beleidslijn, in dit geval de wederzijdse verantwoordelijkheid ten aanzien van vertrouwelijkheid en geheimhouding.

Op 28 juni 2007 heeft het bestuur de medezeggenschapsraad uitgenodigd voor een gesprek over het verschil van inzicht tussen beide partijen. Het bestuur betreurt het dat een gesprek voor de zomervakantie niet mogelijk is gebleken en door de medezeggenschapsraad niet zinvol werd geacht.

Standpunt medezeggenschapsraad:

De medezeggenschapsraad is van mening dat de zinsnede ‘zoveel mogelijk’ in artikel 20, derde lid, geschrapt moet worden, omdat een vraag om geheimhouding nimmer achteraf gesteld kan worden. Het schrappen van deze zinsnede schept volstreekte duidelijkheid over de procesafspraken rondom geheimhouding.

De medezeggenschapsraad heeft aangevoerd dat in artikel 24, derde lid, sub j, van de WMS is bepaald dat in het medezeggenschapsreglement wordt geregeld in welke gevallen geheimhouding wordt betracht. De verplichting tot geheimhouding staat haaks op de algemene taak van de medezeggenschapsraad om naar vermogen de openheid en onderling overleg in de school te bevorderen (artikel 7 WMS). Geheimhouding is voor de medezeggenschapsraad alleen acceptabel als daarmee een belang wordt gediend dat in redelijkheid zwaarder weegt dan het belang dat de medezeggenschapsraad en de achterban hebben bij open communicatie. Het gaat dan bijvoorbeeld

om persoonsgevoelige informatie of informatie die schade aan de school berokkent. Die punten zouden in het medezeggenschapsreglement ook expliciet genoemd kunnen worden. Het feit dat iets onrust veroorzaakt is op zich onvoldoende reden voor het opleggen van geheimhouding. Het bestuur dient naar de mening van de medezeggenschapsraad van tevoren aan te geven of de vergadering (of een deel daarvan) een besloten vergadering is. Hoofdregel is dat de vergaderingen openbaar zijn. In het verleden zijn vergaderingen ook bezocht door ouders. Ook is de medezeggenschapsraad van mening dat de bestuurder vooraf de beslissing tot geheimhouding moet motiveren. Vervolgens kan worden bekeken of die beslissing al dan niet terecht is. Als de beslissing terecht is kan de medezeggenschapsraad ook besluiten dat zij niet geïnformeerd wil worden wanneer daaraan de verplichting tot geheimhouding is verbonden. Leden van de medezeggenschapsraad kunnen daardoor in een loyaliteitsconflict terecht komen. Het aanvaarden van geheimhouding brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee. Het is onredelijk om de medezeggenschapsraad achteraf te confronteren met een geheimhoudingsverplichting. Het gegeven dat de tekst is overgenomen uit een modelreglement betekent niet dat de tekst daarmee aanvaardbaar zou zijn. Het huidige voorstel biedt onvoldoende waarborgen dat de opdracht om openheid en openbaarheid te bevorderen wordt gewaarborgd. Materieel is de medezeggenschapsraad het wel eens met de benadering en zienswijze van het bestuur, maar is van mening dat de zinsnede 'zoveel mogelijk' te vrijblijvend is. Naar aanleiding van de uitnodiging van het bestuur op 28 juni 2007 om op korte termijn in een gesprek nader in te gaan op het verschil van inzicht over de tekst van artikel 20, derde lid, heeft de voorzitter van de medezeggenschapsraad het bestuur bericht dat zijn agenda niet toelaat voor de zomervakantie een datum voor een gesprek te plannen. Hij heeft daarbij tevens aangegeven dat de invalshoek van de medezeggenschapsraad uitvoerig is toegelicht en gevraagd wat de insteek van een dergelijk gesprek dan zou zijn.

De Commissie:

Sedert 1 januari 2007 is de Wet medezeggenschap op scholen (WMS) van toepassing op scholen in het Primair en Voortgezet Onderwijs. In artikel 43, eerste lid, van de WMS is bepaald dat tot een jaar na inwerkingtreding van deze wet, in afwijking van artikel 30 (instelling van één landelijke commissie voor geschillen), geschillen op grond van de WMS worden beslist door de commissies voor geschillen, bedoeld in de WMO 1992.

In artikel 41 van de WMS wordt onder meer bepaald dat het bevoegd gezag binnen 4 maanden na inwerkingtreding van deze wet een voorstel voor een medezeggenschapsreglement voorlegt aan de medezeggenschapsraad.

In de onderhavige situatie heeft de medezeggenschapsraad het bestuur op 1 juli 2007 per e-mail bericht definitief zijn instemming te onthouden aan het voorstel van het bestuur voor het medezeggenschapsreglement.

Ingevolge artikel 33, derde lid, van de WMS beoordeelt de Commissie of het bevoegd gezag bij afweging van de betrokken belangen in redelijkheid tot zijn voorstel heeft kunnen komen.

De Commissie overweegt dienaangaande het volgende.

Laatstgenoemde bepaling impliceert dat het standpunt van het bestuur uitgangspunt is bij de beoordeling van een zogenaamd reglementsgeschil. De Commissie dient na te gaan of de opstelling van het bevoegd gezag strijd met het verbod van willekeur oplevert.

Het beginsel van het naar vermogen bevorderen van openheid en onderling overleg alsmede de openbaarheid van de vergaderingen staat er naar het oordeel van de Commissie niet aan in de weg dat in voorkomende situaties geheimhouding kan worden opgelegd. Bovendien is de mogelijkheid van geheimhouding expliciet aangegeven in de wet.

Artikel 24, eerste lid, aanhef en onder sub j, van de WMS bepaalt immers dat in het medezeggenschapsreglement in ieder geval wordt geregeld in welke gevallen geheimhouding wordt betracht. Artikel 20, derde lid, van het voorstel voor het medezeggenschapsreglement moet worden beschouwd als een uitwerking door het bestuur van deze wettelijke opdracht om in het reglement de geheimhoudingsplicht te regelen.

De keuze van het bestuur 'het voornemen om geheimhouding op te leggen zoveel mogelijk voor de behandeling van de betrokken aangelegenheid mee te delen' is naar het oordeel van de Commissie niet kennelijk onredelijk. Daarbij is acht geslagen op het feit, dat het voorgestelde in artikel 20, derde lid, tevens inhoudt dat de medezeggenschapsraad onder omstandigheden moet begrijpen dat kennis van een onderwerp een geheimhoudingsplicht met zich kan meebrengen. Dit laatste zal evenmin altijd vooraf duidelijk zijn.

Tevens is acht geslagen op het feit dat het bestuur heeft verklaard dat uitgangspunt zal zijn dat geheimhouding vooraf wordt gevraagd.

Hetgeen overigens nog door de medezeggenschapsraad is aangevoerd brengt de Commissie niet tot een ander oordeel.

De Commissie constateert dat voor zover zij heeft kunnen overzien, partijen de discussie over het door het bestuur voorgestelde medezeggenschapsreglement uitsluitend per e-mail hebben gevoerd. Eerst in een laat stadium, bijna drie maanden na het voorleggen van het voorstel aan de medezeggenschapsraad, en vlak voor de zomervakantie heeft het bestuur de medezeggenschapsraad uitgenodigd voor een gesprek. De Commissie geeft partijen in overweging in de toekomst in een eerder stadium overleg met elkaar te voeren teneinde argumenten met elkaar te wisselen. Het voeren van overleg is immers een van de beginselen van medezeggenschap.

Beslissing

De Commissie concludeert dat het bestuur bij afweging van de betrokken belangen in redelijkheid tot zijn voorgenomen besluit inzake het voorstel voor het medezeggenschapsreglement heeft kunnen komen.

Aldus gegeven door mr. H.C. Naves, voorzitter, mr. M. Jongeneel-van Amerongen en mr. T. Vis, leden, in tegenwoordigheid van mr. R.T. Steinvoot-de Groot, secretaris.

Voorburg, 10 december 2007